

tedy směnka, jak první soud zjistil, odevzdána žalobci 28. listopadu 1929, měla býti splatnost určena nejpozději na den 28. února 1930. Zatím však vykazuje směnka jako den vystavení 15. červenec 1932 a jako den splatnosti 1. říjen 1932, tedy dny odporující úmluvě akceptanta s vystavitelem a může proto toto protismělné doplnění bianko-směnky býti namítnuto žalobci, poněvadž se ho sám zúčastnil. Důsledkem toho nemá toto doplnění směny, poněvadž se stalo proti úmluvě, právního účinku a jest pokládati zažalovanou směnu v poměru k žalovanému za směnu postrádající data vystavení a data splatnosti směny, tudíž za směnu neplatnou, z níž nevzešel pro žalovaného podpisatele závazek.

Čís. 12869.

Rozhodnutí o převzetí chodníku do udržování obce patří do její působnosti samosprávné podle § 101 mor. stav. řádu a soudy jsou tímto jejím rozhodnutím vázány, nejsouce vůbec oprávněny přezkoumávati, zda její rozhodnutí jest s hlediska práva hmotného správné, čili nic.

Obec tím, že se stala vlastnící chodníku jako veřejného statku, nepřevzala chodník do svého udržování.

Ustanovení § 101 mor. stav. řádu jest nejen základem zvláštního poměru vlastníka domu k obci, nýbrž i předpisem zákonným, ukládajícím vlastníku domu péči o bezpečnost chodců na chodníku až do jeho převzetí obcí. Neudržování chodníku jest protiprávním opomenutím tohoto předpisu stavebního řádu podle § 1294 obč. zák. a zaviněním podle § 1295 obč. zák.

(Rozh. ze dne 2. října 1933, R II 380/33.)

Žalobkyně klopýtla dne 12. října 1931 přes díru na chodníku před domem žalované v M. na Moravě a pádem se těžce poranila. Žalobu o náhradu škody proti občanské záložně procesní soud prvního stádia zamítl. Důvody: Žalovaná záložna byla před úrazem toho názoru, že chodník, o který jde, patří obci, to tím spíše, ana obec nechala tento chodník asi třicet roků opravovati na vlastní útraty. Když žalovaná záložna žádala zase v dubnu 1931 o opravu chodníku, který byl ve špatném stavu, takže by chodci mohli přijíti k úrazu, odpověděla obec, že nemůže vyhověti žádosti žalované, poněvadž chodník není převzat do udržování obce. Na to žádala záložna od obce, by chodník převzala, a obec odpověděla, že to může udělati teprve, až budou chodníky řádně opravené žalovanou. Žalovaná nechala pak chodník opravit a to po úrazu, o který jde, potom formálně převzala obec chodník. Stanovisko, které v této věci obec zaujala, bylo nesprávné. Na základě náčrtku katastrálního měřického úřadu v M. a na základě přípisu tohoto úřadu ze dne 19. prosince 1932 jest dokázáno, že chodník byl již v době úrazu, to jest 12. října 1931 veřejným statkem a že tedy bylo povinností obce tuto veřejnou cestu ve smyslu § 27 obecního řízení v dobrém stavu udržovati. Žalovaná nebyla povinna chodník opravo-

vati a, když to přece udělala, stalo se to jen proto, že byla mylného názoru, že tvrzení obce, že chodník není jí ještě převzat, spočívá na pravdě. Žalobkyně žádá odškodnění od žalované proto, že byla jako majitelka chodníku povinna chodník udržovati v řádném stavu. Netvrdí se, že žalovaná měla tuto povinnost také z jiných důvodů. Poněvadž žalovaná nebyla majitelkou chodníku a není předpisu, jenž by nařizoval majitelům domů veřejný chodník před jejich domem udržovati v dobrém stavu, nejsou v tomto případě splněny předpoklady ustanovení § 1311 obč. zák., o něž žalobkyně své nároky opírá, takže žaloba musela býti zamítnuta. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal a znovu rozhodl. D ů v o d y: Rozhodným jest ustanovení § 101 mor. stav. řádu ze dne 16. června 1894, čís. 64 z. zák., po případě ze dne 16. června 1914, čís. 44 z. zák., které zní: »3. První vydláždění chodníku, počítaje k tomu i potřebné upravení svahu, náleží majetníkovi přiléhajícího domu nebo pozemku; další udržování chodníku převezme pak obec, avšak jen v tom případě, byli chodník zřízen z materiálu, jež obec schválila, a nalézá-li se při odevzdání v dobrém stavu.« Podle toho nezáleží na tom, komu chodník patří a kdo je jeho vlastníkem, nýbrž na tom, kdo je majitelem přiléhajícího domu a na tom, zdali obec už chodník do svého udržování převzala. Není sporu o tom, že žalovaná je vlastnící přiléhajícího domu. Měla tedy povinnost chodník udržovati, leda že by bylo pravdivým její tvrzení, že obec již onen chodník převzala. Žalovaná to tvrdila, důkaz o tom se jí však nepodařil. Jest proto za to míti, že její povinnost udržovati chodník v pořádku v rozhodný čas trvala.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Jde o žalobu o náhradu škody, podle které žalobkyně opírá svůj nárok o opomenutí žalované strany, záležející v tom, že neudržovala chodník před svým domem v M. v pořádku. Žalobkyně dovolávala se již v žalobě k odůvodnění povinnosti žalované Občanské záložny k udržování chodníku § 101 mor. stav. řádu, poukazujíc jednak výslovně na toto zákonné ustanovení, jednak tvrdíc všeobecně, že žalovaná strana nedostála své zákonné povinnosti, udržovati chodník před domem v pořádku. Neprávem proto tvrdí stěžovatelka, že žalobkyně žalobu o tento žalobní důvod neopřela. Žalobkyně vyhověla plně požadavkům § 226 c. ř. s., odůvodnivši po skutkové stránce náležitě žalobní nárok. Nebyla vůbec ani povinna, aby se dovolávala určitého zákonného ustanovení. Nově v odvolání dovozovala povinnost žalované k udržování chodníku z pravidel pro kladení, úpravu a udržování chodníků v obvodu města M., avšak odvolací soud k těmto pravidlům ve svém rozhodnutí nepřihlédl, a netřeba se jimi ani zabývatí, ježto pro posouzení věci stačí ustanovení § 101 mor. stav. řádu. S tohoto hlediska odvolací soud správně věc posoudil. Jde o dvě otázky, jichž rozřešení jest pro spor důležité a které jest s hlediska stížnosti žalované

strany přezkoumati. První otázkou jest, zda obec převzala chodník podle § 101 mor. stav. řádu, který v čís. 3. ustanovuje: »První vydláždění chodníku, počítaje k tomu i potřebné upravení svahu, náleží majetníku přiléhajícího domu nebo pozemku, další udržování chodníku převezme pak obec, avšak jen v tom případě, byl-li chodník tento zřízen z materiálu, který obec schválila, a nalézá-li se při odevzdání v dobrém stavu.« Může tudíž býti řeč o nějaké povinnosti žalované strany k udržování chodníku jen tenkrát, jestliže obec M. toto udržování nepřevzala. Správně usoudil odvolací soud, že v době úrazu žalobkyně nebylo převzetí udržování chodníku obcí M. prokázáno. Byloť zjištěno sdělením městské rady v M. ze dne 15. června 1932, že chodník byl převzat obcí do udržování dne 26. listopadu 1931. Podle tohoto sdělení, které jest podle § 292 c. ř. s. veřejnou listinou, podávající plný důkaz o tom, co v ní jest dosvědčeno, byl tedy chodník převzat do udržování obcí teprve po úrazu žalobkyně, přihodivším se podle tvrzení žaloby dne 12. října 1931. Rozhodnutí o převzetí chodníku do udržování obce patřilo do její působnosti samosprávné podle § 101 mor. stav. řádu a soudy jsou proto tímto jejím rozhodnutím vázány, nemohouce vůbec přezkoumávat, zda její rozhodnutí je s hlediska práva hmotného správné, čili nic. Třeba proto toto rozhodnutí obce M. položit za základ pro právní posouzení rozhodované věci. Pokud žalovaná strana tvrdí v rekursu, že převzetí chodníku nastalo již kolaudací stavby žalované strany, opírá se o nové, teprve v rekursu uplatněné tvrzení, které jest nepřipustnou novotou, ježto v žalobní odpovědi sama výslovně uvedla, že při kolaudaci bylo převzetí chodníku opomenuto. O nějakém jiném způsobu převzetí chodníku do udržování obcí netřeba se zřetelem ke svrchu uvedenému zjištění, že byl převzat obcí dne 26. listopadu 1931, uvažovati. Jest lhostejné, že v původním moravském stavebním řádě čís. 64/1894 zem. zákoníka moravského nebylo ustanovení o protokolárním zjištění převzetí chodníku do udržování obcí, jestliže bylo v souzené věci zjištěno, že převzetí chodníku se stalo až v roce 1931, nikoli za platnosti původního zákona čís. 64/1894 z. z. moravského. Odvolací soud tedy správně věc posoudil, neuznav, že obec M. chodník před domem žalované strany do udržování převzala. Odvolací soud praví výslovně ve svém usnesení, že nezáleží na tom, komu chodník patří, a kdo je jeho vlastníkem, a neprávem proto žalovaná strana se táže, jakým způsobem má se nyní na soudě prvé stolice dokazovati, že žalovaná strana není již vlastnící chodníku. O tuto skutečnost na soudě prvé stolice již nepůjde a žalovaná strana se jí ve svém rekursu jen zbytečně zabývá, vycházejíc z mylného předpokladu, že obec, stavší se vlastnící chodníku jako veřejného statku, již tím převzala také tento chodník do svého udržování. Toto stanovisko nelze s ustanovením § 101 mor. stav. řádu srovnati, protože obec může žádati na majiteli domu, by jí chodník odvedl v dobrém stavu, může tedy pro převzetí stanoviti majiteli domu určitou podmínku, a musí pak podle § 101 mor. stav. řádu o převzetí zvláště rozhodnouti. Dlužno proto přesně rozlišovati mezi dobou, kdy chodník se stal veřejným statkem, a mezi dobou,

kdy byl převzat do udržování obcí M. Nesejde proto ani na tom, zda a jaká opatření činila obec jako veřejnoprávní orgán při výkonu místní policie za účelem udržování chodníku k veřejnému užívání určeného ještě před jeho převzetím, poněvadž šlo jen o úkony náležející k její veřejnoprávní působnosti, které nelze pořadem práva přezkoumávat. Další otázkou, kterou jest se zabývat, jest ještě, zda z § 101 mor. stav. řádu lze odvoditi povinnost žalované strany k udržování chodníku a zda by jí bylo lze za zavinění přičítati, že této povinnosti podle tvrzení žaloby neučinila zadost. Ustanovení § 101 mor. st. řádu jest nejen základem zvláštního právního poměru vlastníka domu k obci, ale i předpisem zákonným, ukládajícím vlastníku domu péči o bezpečnost chodců na chodníku až do jeho převzetí obcí. Neudržování chodníku jest protiprávním opomenutím tohoto předpisu stavebního řádu podle § 1294 obč. zák. a zaviněním podle § 1295 obč. zák. Odvolací soud s tohoto hlediska správně věc posoudil, uznáv na povinnost žalované strany k náhradě škody a stěžovatelka neodůvodněně postrádá nějakého zákonného ustanovení pro odůvodnění nároku proti sobě. Že jest majitelkou domu vedle chodníku, bylo stranou žalovanou připuštěno v jejích přípravných podáních na soudě prvé stolice. Bez významu jsou obšírné právní vývody stěžovatelčiny, kterými se snaží dovoditi použitím obdoby, že, nemůže-li prý býti uplatněn nárok na náhradu škody pro opomenutí udržování chodníku proti obci, nemůže tak býti ani učiněno proti žalované straně. Žalovaná však přehlíží, že při udržování chodníku obcí jde o její veřejnoprávní povinnosti, patřící k výkonu místní policie. Postavení žalované ve sporu, proti které jest uplatněn nárok ze soukromého práva prýstící a proto podle § 1 j. n. na soudy náležející, nelze posuzovati s hlediska veřejnoprávního, jako jest tomu právě u obce. Není proto v tomto stanovisku ani žádného rozporu s dosavadní stálou judikaturou tohoto nejvyššího soudu o ručení obcí moravských za porušení povinností, vyplývajících z výkonu místní policie. Odvolací soud, posoudiv věc s právního hlediska bezvadně, důvodně zrušil rozsudek soudu prvé stolice, ježto dosud provedené řízení jest kusé a vyžaduje zejména ještě zjištění, zda chodník skutečně byl poškozen a dále, jaká škoda žalobkyni byla způsobena. Soudu prvé stolice bude se též obíratí otázkou příčinné souvislosti škodlivé události se škodou žalobkyně i námitkou žalované strany, že si žalobkyně škodu zavinila sama. Nejvyššímu soudu bylo nyní přezkoumati jen právní názor, jsoucí základem napadeného usnesení.

Čís. 12870.

Plná moc ke zcizení věci (domu) neopravňuje i ku přijetí kupní ceny.

(Rozh. ze dne 2. října 1933, Rv II 229/32.)

Žalobce koupil nemovitost, jejíž spoluvlastnicí byla i žalovaná. Podle kupní smlouvy měla býti kupní cena zaplacená prodávatelům před podpisem kupní smlouvy. Žalobce zaplatil kupní cenu Dr. G-ovi, jenž